

На основу члана 28 став 1. Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, број 111/2009-даље: Закон) и члана 30. Статута Народне библиотеке Смедерево, Управни одбор Народне библиотеке Смедерево доноси

ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Основне одредбе

Члан 1.

Овим правилима заштите од пожара (даље: правила) уређује се организација процеса који умањују ризике од пожара и, уколико пожар избије, спречавања његовог ширења и безбедне евакуације људи и имовине, у складу са Планом евакуације и упутствима за поступање у случају пожара, утврђеним овим правилима.

Овим правилима уређује се и начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара и обавезе лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара и других запослених у Народној библиотеци Смедерево (даље: Библиотека).

Члан 2.

Заштита од пожара, у смислу ових правила, представља скуп мера и радњи које Библиотека предузима ради остваривања циљева из члана 1. ових правила.

Члан 3.

Заштита од пожара организује се и спроводи непрекидно у свим објектима Библиотеке, у складу са Законом, другим прописима и овим правилима.

Организација заштите од пожара

Члан 4.

У објектима Библиотеке, као и на просторима око њих, примењују се нарочито следеће мере заштите од пожара:

- 1) објекти морају бити снабдевени хидрантима, апаратима и другом прописаном опремом и уређајима за гашење пожара, у складу са прописаним техничким нормативима и стандардима за заштиту од пожара;
- 2) електричне, вентилационе, топлотне, громобранске, канализационе и друге инсталације и уређаји у објектима морају се извести, односно поставити тако да не представљају опасност од пожара;
- 3) опрема, инсталације и уређаји из тач. 1) и 2) овог става морају се контролисати и одржавати у исправном стању ради правилне употребе, односно функционисања.

Члан 5.

У циљу смањења ризика од избијања пожара, све радње, поступци и процеси који су уређени прописима или подлежу обавезујућим стандардима морају се спроводити у складу са тим прописима и стандардима.

Ради делотворног реаговања у случају избијања пожара, обезбеђују се несметани пролази и одговарајућа растојања између запаљивог материјала и потенцијалних узрочника пожара (извори енергије и др.).

Члан 6.

На таванима и поткровљима објекта Библиотеке забрањено је држање било каквог материјала и опреме, изузев опреме и средстава за гашење пожара.

Члан 7.

У просторијама објекта Библиотеке не смеју се употребљавати решои, грејалице, електрични радијатори и други слични термо-електрични апарати и грејна тела, изузев у посебно опремљеним просторијама за ту намену и уз претходно прибављену сагласност руководиоца из члана 11. став 2. ових правила.

Члан 8.

Прилазни путеви, улази, излази, пролази и степеништа у објектима морају бити увек слободни за несметан пролаз.

За обележавање излаза у случају опасности и прве помоћи користе се ознаке прописане Правилником о обезбеђивању ознака за безбедност и здравље на раду („Сл. гласник РС“, бр. 95/2010).

Члан 9.

Рад са запаљивим материјама и вршење других пожарно опасних радњи изван просторија које су за такве радње намењене, може се дозволити само под условом да су предузете одговарајуће мере заштите од пожара.

Члан 10.

Уређаји, опрема и средства намењена за гашење пожара, као и уређаји и инсталације за аутоматску дојаву и сигнализацију и за гашење пожара, могу да се користе само ако одговарају важећим стандардима, односно уколико су снабдевени одговарајућим атестом и морају да се одржавају и исправном стању и о томе води уредна евиденција.

Уређаји, опрема и средства за гашење пожара постављају се у објектима Библиотеке на приступачна, видљива и прописно обележена места и могу да се користе само за потребе локализовања и гашења пожара.

Опрема за гашење пожара која се користи у Библиотеци мора испуњавати захтеве за означавање локације и идентификацију опреме за гашење пожара прописане Правилником о обезбеђивању ознака за безбедност и здравље на раду.

Лица оспособљена за послове заштите од пожара

Члан 11.

Лице стручно оспособљено за спровођење заштите од пожара има следеће дужности:

- 1) спроводи превентивне мере заштите од пожара утврђене Законом, другим прописима и овим правилима;
- 2) редовно контролише функционисање уређаја за аутоматску дојаву и аутоматско гашење пожара и у случају неисправности одмах предузима потребне мере за спречавање нежељених последица и довођење уређаја у исправно стање;
- 3) утврђује број и размештај противпожарних апарат, хидрантске и друге опреме, контролише њихову исправност и предузима потребне мере ради њихове замене, поправке, сервисирања и сличних интервенција;
- 4) учествује у припреми предлога правила и других аката из области заштите од пожара и, после њиховог доношења, спроводи тим актима утврђене мере које су му стављене у задатак;
- 5) непосредно контролише спровођење утврђених или наложених мера заштите од пожара и у случају констатовања одређених неправилности и недостатака, због којих постоји непосредна опасност од избијања пожара, без одлагања налаже или предлаже руководиоцу из става 2. овог члана хитно отклањање уочених неправилности или забрану рада;
- 6) учествује у припреми програма и спровођењу основне обуке запослених и у практичној провери њихових знања из области заштите од пожара;
- 7) редовно извештава руководиоца из става 2. овог члана о свим појавама, променама и проблемима из области заштите од пожара и предлаже предузимање конкретних мера;
- 8) прати прописе из области заштите од пожара, као и техничка достигнућа из те области и, у складу с тим, предлаже и предузима потребне мере ради унапређења заштите од пожара;
- 9) предлаже и контролише спровођење мера и норматива заштите од пожара приликом адаптација, реконструкција, поправки и сервисирања које се врше у објектима;
- 10) води прописане евиденције и
- 11) обавља и друге послове из области заштите од пожара.

Лице стручно оспособљено за спровођење заштите од пожара за свој рад, као и вршење дужности из става 1. овог члана одговорно је директору Библиотеке.

Члан 12.

Лице запослено на пословима заштите од пожара и/или пословима обезбеђења објекта:

- 1) за време дежурства обилази објекат, просторије, постројења, уређаје и инсталације, а посебно места где постоји већа могућност избијања пожара, и о уоченим недостацима одмах извештава директора Библиотеке и истовремено предузима све потребне мере ради спречавања настајања нежељених последица;

- 2) контролише исправност и размештај противпожарне опреме, о уоченим недостатцима благовремено извештава директора Библиотеке и предузима потребне мере ради пуне приправности и спречавања нежељених последица;
- 3) упозорава запослене у објектима на потребу придржавања предвиђених мера заштите од пожара и у случају када уочи да они то не чине и поред упозорења, одмах извештава директора Библиотеке;
- 4) познаје и стално проучава мере заштите од пожара релевантне за објекат у коме обавља дежурство и извршава друге своје дужности утврђене Законом, другим прописима и овим правилима;
- 5) редовно се обучава и стално усавршава из области заштите од пожара и у том циљу похађа све организоване курсеве, семинаре, вежбе и друге облике усавршавања, као и самостално употпуњава своје знање по налозима директора Библиотеке;
- 6) у моменту преузимања дужности (дежурства) увек мора да буде психофизички способно за обављање послова, јер у противном може бити удаљено са посла;
- 7) чува, уредно одржава и наменски употребљава личну и заједничку опрему којом је задужен, дужности обавља у уредној радној одећи, коректно се опходи према запосленима у објекту и према странкама;
- 8) благовремено предузима потребне мере заштите објекта у коме дежура, људства и имовине од разних хаварија, оштећења и сличних незгода;
- 9) о свим уоченим недостатцима, променама и проблемима у објекту у коме дежура, а који могу угрозити безбедност објекта, имовине и људства без одлагања обавештава директора Библиотеке, а у случају његове одсутности или недоступности – друга одговорна лица.

Члан 13.

Ради ефикаснијег остваривања циљева и задатака заштите људи и имовине од пожара, образује се Комисија за заштиту од пожара.

Комисија за заштиту од пожара има председника, заменика председника и три члана.

Комисија за заштиту од пожара:

- 1) прати стање организованости, остваривања и спровођења мере заштите од пожара, покреће и усмерава мере и активности и утврђује предлоге за унапређење заштите од пожара;
- 2) разматра налазе и решења надлежних органа, предлаже мере и активности да се уочени недостаци благовремено отклоне;
- 3) информише Управни одбор Библиотеке о актуелним питањима из области заштите од пожара, подноси периодичне извештаје о стању заштите од пожара и предлаже предузимање потребних мера за спровођење и унапређење заштите од пожара.

План евакуације и упутства за поступање у случају пожара

Члан 14.

У случају избијања пожара у објекту Библиотеке, ради безбедне евакуације људи и имовине и спречавања ширења пожара, поступа се по Плану евакуације и упутствима за поступање у случају пожара (даље: План евакуације).

План евакуације доноси директор Библиотеке.

План евакуације истиче се на видљивим местима, у приземљу и на сваком од спратова, и то поједан у сваком ходнику и у близини свих излазних врата.

Члан 15.

План евакуације састоји се од текстуалног дела чију основну садржину чине одредбе чл. 16. до 24. ових правила.

План евакуације састоји се и од графичког дела (цртежа) са следећом основном садржином: распоред просторија; правци кретања угрожених у случају евакуације означени стрелицама у боји; нумерација просторија, степеништа и евакуационих излаза; места (назначена и приступачна) на којима се налазе кључеви од оних излазних врата која су уобичајено закључана.

У графички део Плана евакуације, поред садржине из става 2. овог члана, уносе се по потреби и место и распоред мобилне ватрогасне опреме, зидних хидраната, разводних електроформара и други корисни подаци, као и легенда са значењем нумеричких и других знакова и симбола на цртежу.

Члан 16.

У случају избијања пожара евакуацију људи и имовине и спречавање ширења пожара организује и, с тим у вези, предузимање потребних мера обезбеђује директор Библиотеке, а у случају његове одсутности лице запослено на пословима заштите од пожара (даље: референт противпожарне заштите).

План евакуације, поред лица из става 1. овог члана, спроводе и руководећи и извршилачки састав Библиотеке који се затекао у објекту у моменту избијања пожара.

Члан 17.

Ради благовремене детекције и реаговања у случају избијања пожара у објекту Библиотеке користе се уређаји и инсталације за аутоматску дојаву и сигнализацију пожара PARADOX MATRIKS, као и за гашење пожара S-D и S-50.

Запослени који примети пожар дужан је да га угаси, а ако то не може да учини без опасности по себе или другога, дужан је да о пожару одмах обавести директора Библиотеке односно референта противпожарне заштите, као и територијалну ватрогасну јединицу.

Члан 18.

О насталом пожару обавештава се најближа подручна полицијска управа, односно полицијска станица Министарства унутрашњих послова.

Члан 19.

Евакуацијом људи и имовине и спречавањем ширења пожара руководи директор Библиотеке, односно референт противпожарне заштите, уколико директор Библиотеке другачије не одреди, односно док руководеће акцијом гашења пожара и спасавање људи и имовине не преузме руководилац територијалне ватрогасне јединице.

Руководилац акције из става 1. овог члана (даље: руководилац акције) одлучује о начину објављивања евакуације, руководећи се превасходно потребом да се објављивањем не изазове паника и да евакуација буде успешно спроведена.

Евакуација се врши најбезбеднијим и, по правилу, прописно обележеним путевима за излазак из објекта захваћеног пожаром.

Члан 20.

У случају избијања пожар у објекту Библиотеке без одлагања се предузимају мере за гашење пожара. Запослени у Библиотеци дужни су да учествују у гашењу пожара, спасавању људи и угрожене имовине.

Члан 21.

По сазнању о насталом пожару предузимају се следеће мере:

- 1) руководилац акције даје знак за узбуну ради гашења пожара, и то звучним сигналом или на други (убичајени) начин, зависно од опремљености Библиотеке;
- 2) запослени који се у време узбуне налазе у објекту Библиотеке дужни су да одмах дођу на место пожара;
- 3) по доласку на место пожара руководилац акције процењује ситуацију и одлучује о начину спасавања људи и имовине и спречавању ширења пожара, а нарочито о евакуацији, врсти опреме и средстава која ће употребити и начину гашења пожара, мерама безбедности при евакуацији и гашењу пожара, употреби заштитне опреме, начину снабдевања водом и другим питањима од значаја за евакуацију и спречавање ширења пожара.

Члан 22.

За време пожара сви присутни или позвани запослени дужни су да извршавају налоге руководиоца акције.

Члан 23.

После настанка пожара и давања знака за узбуну забрањена је употреба фиксних телефона у Библиотеци, изузев за неодложне разговоре који су у вези са насталим пожаром.

Члан 24.

Гашење пожара и спасавање људи и имовине врши се док се пожар не угаси, односно спасавање не заврши.

Запослени који учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине напуштају место пожара тек пошто се руководилац акције увери да је пожар угашен и спасавање успешно завршено.

По завршеној евакуацији и интервенцији на спречавању ширења пожара руководилац акције дужан је да сачини извештај о току и резултатима евакуације и интервенције и достави га Управном одбору Библиотеке.

Начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара

Члан 25.

Оспособљавање запослених за спровођење заштите од пожара врши се кроз основну обуку и практичну проверу знања запослених из области заштите од пожара, коју Библиотека организује у складу са одредбама чл. 53. и 54. Закона.

Члан 26.

Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара доноси Управни одбор Библиотеке.

Садржајем програма основне обуке запослених из области заштите од пожара обезбеђује се стицање основних теоретских и практичних знања о: нормативном уређењу заштите од пожара; пожарима; превентивној заштити од пожара; средствима за гашење пожара; ватрогасним справама и опреми; тактици гашења пожара; садржини ових правила, а посебно поступању запослених у случају избијања пожара у објекту Библиотеке, односно евакуацији и спречавању ширења пожара.

Члан 27.

Практична провера знања запослених из области заштите од пожара врши се провером практичне обучености.

О провери знања запослених сачињава се записник и води одговарајућа евиденција.

Запослени који не задовољи на провери знања дужан је да се накнадно, а најкасније у року од 15 до 30 дана од дана извршене провере, подвргне поновној провери знања.

Члан 28.

Приликом ступања на рад сваки запослени мора бити упознат са овим правилима и обавештен да је у року од једне године од дана ступања на рад дужан да присуствује обуци и провери знања из чл. 25. до 27. ових правила.

Техничка опрема и средства за гашење пожара

Члан 29.

За обављање послова заштите од пожара Библиотека садржи следећу техничку опрему и средства за гашење пожара:

I Заштитне спрave и опрема

1) PP централа PARADOX MATRIKS

II Противпожарни апарати

- 1) S-9
- 2) S-50

Члан 30.

О одржавању ватрогасне опреме и средстава за гашење пожара стара се референт противпожарне заштите.

Члан 31.

Средства за гашење пожара морају се налазити на означеним, видљивим и приступачним местима, тзв. пожарним пунктовима, у просторијама и објектима и ван њих и увек бити у исправном стању.

Апарати за гашење пожара морају се контролисати по упутству произвођача, а најмање једанпут у току шест месеци, односно годину дана.

Сервисирање и контролно испитивање апаратца за гашење пожара врши се код овлашћене организације.

Члан 32.

Врста опреме и средстава за гашење пожара и њихов размештај ближе се утврђују појединачно за сваки објекат у графичком делу Плана евакуације, сходно члану 15. ових правила.

Прелазне и завршне одредбе

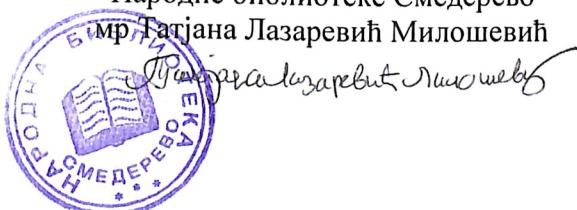
Члан 33.

Ова правила ступају на снагу наредног дана од дана објављивања на огласној табли Библиотеке.

Број 312

У Смедереву, дана 15.11.2011. године

Председник Управног одбора
Народне библиотеке Смедерево
Бранко Љатјана Лазаревић Милошевић

Правила објављена на
огласној табли Библиотеке
16.11.2011. године

Правила ступила на снагу
17.11.2011. године